

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ก่อนที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกาศใช้บังคับ การพิจารณาความรับผิดของเจ้าหน้าที่กรณีกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ตนสังกัดนั้นเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420 และในกรณีที่มีการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วและเป็นกรณีที่มีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการจากความเสียหายที่ทางราชการได้ชดใช้ให้แก่บุคคลภายนอกกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกในการปฏิบัติหน้าที่หรือความเสียหายที่ทางราชการได้รับจากการกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐโดยตรง หากหน่วยงานของรัฐได้ทวงถามให้เจ้าหน้าที่ ผู้นั้นชำระหนี้แล้วแต่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ยินยอมชดใช้ หน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลย่อมมีอำนาจประสานให้พนักงานอัยการฟ้องเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นคดีต่อศาลยุติธรรม เพื่อดำเนินคดีและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ตลอดจนบังคับคดีกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาและเจ้าหน้าที่เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ปัจจุบันเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานของรัฐแล้วแต่กรณี การพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และมีขั้นตอนหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยหน่วยงานของรัฐทั้งที่มีฐานะเป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างถือเป็น “หน่วยงานของรัฐ” ตามคำนิยามในกฎหมายความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่จึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายข้างต้น กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจจะต้องรับผิดชอบต่อหน่วยงานที่สังกัดต่อเมื่อได้กระทำความเสียหายโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และหลักเกณฑ์ในการสอบสวนหาเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบจะต้องเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 แนวทางการใช้สิทธิเรียกร้องของหน่วยงานของรัฐมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งวินิจฉัยไว้ปรากฏตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 113/2545 ดังนี้

“ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งบทบัญญัติในมาตรา 12 นี้ เป็นการยกเว้นบทบัญญัติในมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่ห้ามมิให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ด้วยกัน ดังนั้น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา 12 ดังกล่าว หากถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระเงิน โดยถูกต้องครบถ้วนและหน่วยงานของรัฐได้มีหนังสือเตือนให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินภายในเวลาที่กำหนดแล้วยังไม่ชำระอีกหน่วยงานของรัฐย่อมมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นออกขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กรณีนี้ถือว่า มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและวิธีการให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้ โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลให้มีคำสั่งตามมาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดีนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยจึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา”

จากผลของคำสั่งศาลปกครองดังกล่าวที่ยังคงเป็นบรรทัดฐานมาจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้แนวทางการใช้สิทธิเรียกร้องของหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ในกรณีที่เกิดจากการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน และส่งผลให้หน่วยงานของรัฐทั้งหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ต้องศึกษาหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการยึด อายัด ทรัพย์สินและการขายทอดตลาด ซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางปกครองที่จะต้องบังคับกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อไป

อย่างไรก็ดี แม้การพิจารณาความรับผิดและขั้นตอนการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่จะเป็นการพิจารณาตามกฎหมายเดียวกัน แต่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็น

ส่วนราชการกับหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจกลับมีความแตกต่างใน “นิติวิธี” เกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายกับเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบจากการกระทำละเมิด ดังนี้

1.1.1 ปัญหาเรื่องการออกคำสั่งและการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของรัฐวิสาหกิจกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด กล่าวคือ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และมีอำนาจดำเนินการได้เองตามกฎหมายโดยไม่ต้องนำคดีไปฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลเช่นเดียวกัน ซึ่งในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการนั้นเมื่อส่วนราชการมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้เองส่วนราชการจึงไม่อาจนำคดีไปฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลเพราะถือว่ามิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง แต่ในกรณีของรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เช่นเดียวกัน กลับไม่ถูกจำกัดสิทธิในการฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลทั้งที่รัฐวิสาหกิจมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้เช่นกัน ซึ่งที่ผ่านมารัฐวิสาหกิจไม่ใช้มาตรการบังคับทางปกครองแต่นำคดีไปฟ้องต่อศาลแรงงาน โดยถือว่าเป็นข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องด้วยสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างและเป็นคดีอันเกิดแต่มูลละเมิดระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้างแรงงาน ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8 วรรคหนึ่ง (1) และ (5)

1.1.2 ปัญหาเรื่องเขตอำนาจศาลเกี่ยวกับเรื่องการใช้สิทธิเรียกร้องของรัฐวิสาหกิจกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด สาเหตุสำคัญจากการที่ปัจจุบันระบบการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีได้พัฒนาการจากระบบศาลเดี่ยวมาเป็นศาลคู่ จึงส่งผลให้เกิดความแตกต่างตามมาในเรื่องของเขตอำนาจศาล กรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจะใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด หรือกรณีเจ้าหน้าที่จะใช้สิทธิเรียกร้องต่อหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งความแตกต่างของการใช้สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลดังกล่าวอาจมีผลก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อเจ้าหน้าที่ในบางประการจากความแตกต่างในรูปแบบการพิจารณาคดี หรือทำให้เกิดความสับสนในรูปแบบการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายของส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนปัญหาต่างๆ อีกหลายประการต่อเนื่องตามมาจากมาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กรณีใดที่ส่วนราชการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้ ส่วนราชการจึงไม่มีสิทธิฟ้องต่อศาลเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ แต่ในทางกลับกันกรณีรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เช่นกัน กลับไม่ใช้มาตรการบังคับทางปกครองแต่มีสิทธิที่จะเสนอข้อพิพาทต่อศาลได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและ

วิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8 วรรคหนึ่ง (5) ซึ่งปรากฏหลักเกณฑ์ชัดเจนว่าศาลแรงงานมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องคดีอันเกิดแต่มูลละเมิดระหว่างนายจ้างและลูกจ้างสืบเนื่องจากข้อพิพาทแรงงานหรือเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้างแรงงาน ซึ่งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 วรรคสอง (3) ได้บัญญัติให้คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลาย หรือศาลชำนาญพิเศษอื่น ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ดังนั้น จึงทำให้ศาลแรงงานมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีที่นายจ้างซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่เป็นหน่วยงานของรัฐฟ้องไล่เบี้ยลูกจ้างหรือพนักงาน หรือกรณีฟ้องให้ลูกจ้างหรือพนักงานรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรของลูกจ้าง อันเป็นคดีละเมิดทางปกครอง ซึ่งได้มีคำสั่งศาลปกครองสูงสุดยืนยันไว้ เช่น

“คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 86/2544 วินิจฉัยว่า แม้ผู้ฟ้องคดีเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งจัดตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519 และเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่โดยที่นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 อยู่ในฐานะการเป็นนายจ้างกับลูกจ้างภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 แม้ผู้ฟ้องคดีที่ 2 ฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบทางแพ่งอันอาจถือได้ว่าเป็นการออกคำสั่งทางปกครอง แต่มูลเหตุในการออกคำสั่งดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีที่ 2 ไม่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของผู้ถูกฟ้องคดีอันถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างแรงงาน เป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นนายจ้างได้รับความเสียหายจึงถือได้ว่าเป็นคดีพิพาทอันเกิดแต่มูลละเมิดระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง สืบเนื่องจากข้อพิพาทแรงงานหรือเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้างแรงงานซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลแรงงานตามมาตรา 8 (5) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 ศาลปกครอง จึงไม่มีอำนาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ตามมาตรา 9 วรรคสอง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542”

สืบเนื่องจากความแตกต่างในเขตอำนาจศาลที่พิจารณาข้อพิพาทระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดเกี่ยวกับการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ระหว่างศาลปกครองและศาลแรงงานมีผลทำให้หลักกฎหมายที่นำมาปรับใช้ทั้งในเรื่องสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติในการพิจารณาพิพากษาคดีอันเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เกิดความแตกต่างกัน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หรือกรณีกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกแล้วหน่วยงานจะดำเนินการใช้สิทธิไล่เบี้ยในกรณีส่วนราชการต้องใช้สิทธิเรียกร้องกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตาม

มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ในกรณีที่ไม้อาจที่จะนำคดีไปฟ้องต่อศาลได้ดังที่ปรากฏตามคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดที่ 113/2545 แต่ในขณะที่หน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เช่นเดียวกันอาจเลือกที่จะใช้สิทธิเรียกร้องกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้ว่าใช้มาตรการบังคับทางปกครองหรือใช้สิทธิเรียกร้องต่อศาลได้ โดยไม่ถูกจำกัดการใช้สิทธิว่าจะต้องดำเนินการ โดยการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และโดยที่ในการพิจารณาคดีที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐในศาลแรงงานจะนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาพิจารณา ซึ่งก่อให้เกิดความลักลั่นในการบังคับใช้กฎหมายและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อพนักงานหรือลูกจ้างในรัฐวิสาหกิจที่ไม่ได้รับความคุ้มครองในวิธีพิจารณาคดีที่แตกต่างกันเช่นเงื่อนไขในการฟ้องคดีรูปแบบการพิจารณา การพิพากษา ตลอดจนสิทธิในการอุทธรณ์ที่มีมาตรฐานแตกต่างกันทั้งที่ข้อเท็จจริงมีลักษณะใกล้เคียงกัน ดังปรากฏตามคำพิพากษาศาลแรงงานกลาง คดีหมายเลขแดงที่ 5629/2548 โปรดศึกษาต่อไปในบทที่ 5

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาวิธีการของหน่วยงานของรัฐในการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด

1.2.2 เพื่อศึกษาการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดตามกฎหมายต่างประเทศ

1.2.3 เพื่อศึกษาความแตกต่างในการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.2.4 เพื่อศึกษาผลกระทบที่ตามมาจากความแตกต่างในการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด

1.2.5 เพื่อศึกษาและค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากอุปสรรคและปัญหาในปัจจุบัน

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

เนื่องจากปัจจุบันการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีความแตกต่างกันระหว่างส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งมีความแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลที่พิจารณาข้อพิพาทระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการกับ

รัฐวิสาหกิจ ในกรณีเกี่ยวกับการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ระหว่างศาลปกครอง กับศาลแรงงาน จึงมีผลทำให้หลักกฎหมายที่นำมาปรับใช้ทั้งในเรื่องสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติ ในการพิจารณาพิพากษาคดีอันเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เกิดความแตกต่างกัน จึงควรหามาตรการเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ในส่วนนี้ให้มีความ ชัดเจน รัดกุม เหมาะสม และเป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายของหน่วยงาน ของรัฐต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการดำเนินการวิจัย ด้วยข้อมูลที่เป็นเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้อง ของหน่วยงานของรัฐจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด ตลอดจนประเด็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องจาก คำวินิจฉัยและความเห็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของคณะกรรมการกฤษฎีกา คำพิพากษา ศาลฎีกา คำพิพากษาศาลแรงงาน และคำพิพากษาของศาลปกครอง บทความและตำราทางวิชาการ

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงขั้นตอนและรูปแบบรวมถึงประเด็นสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำ ละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยศึกษากรณีหน่วยงาน ของรัฐที่เป็นส่วนราชการกับหน่วยงานของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงวิธีการของหน่วยงานของรัฐในการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายต่อ เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด

1.6.2 ทำให้ทราบถึงการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่ ผู้กระทำละเมิดเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ

1.6.3 ทำให้ทราบถึงความแตกต่างในการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ ผู้กระทำ ละเมิดระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.6.4 ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่ตามมาจากความแตกต่างในการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย
ต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด

1.6.5 ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการแก้ไข
ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างจากการใช้สิทธิเรียกร้อง
ระหว่างส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ